

Verslag**Gewestelijke overleg instantie****24 mei 2016 – Brussel***Aanwezig:*

<i>lid/plaatsvervanger</i>	<i>organisatie</i>	<i>naam</i>	<i>Voornaam</i>	<i>aanwezig</i>
<i>lid</i>	ABS	De Stoppeleire	Lieven	X
<i>plaatsvervanger</i>	ABS	Depraetere	Guy	
<i>plaatsvervanger</i>	Boerenbond	Beliën	Bart	
<i>lid</i>	Boerenbond	Franchois	Leen	X
	Aanspreekpunt Privaat Beheer			
<i>plaatsvervanger</i>	Natuur en Bos	Spaas	Jan	
	Aanspreekpunt Privaat Beheer			
<i>lid</i>	Natuur en Bos	Vandenabeele	Valerie	X
	Aanspreekpunt Privaat Beheer			
<i>lid</i>	Natuur en Bos	Casier	Philippe	X
<i>plaatsvervanger</i>	Natuurpunt	Symens	Peter	X
<i>lid</i>	Natuurpunt	Van Gils	Wim	X
<i>lid</i>	Natuurpunt	Geeraerts	Anke	
<i>plaatsvervanger</i>	Natuurpunt	Geertsma	Benno	
<i>lid</i>	UNIZO	Vanden Abeele	Piet	X
<i>plaatsvervanger</i>	UNIZO	Cattoor	Nele	
<i>lid</i>	VOKA	Betz	Steven	X
<i>plaatsvervanger</i>	VOKA/Aquaflanders	Bellon	Jan	
<i>lid</i>	VLM	Celen	Griet	verontschuldigd
<i>plaatsvervanger</i>	VLM	Gielis	Ria	verontschuldigd
<i>lid</i>	VMM	Martens	Koen	X
<i>plaatsvervanger</i>	VMM	Boucneau	Michel	
<i>lid</i>	INBO	Lommaert	Lon	X
<i>plaatsvervanger</i>	INBO	Paelinckx	Desiré	
<i>lid</i>	ANB	Verhaeghe	Ward	X
<i>lid</i>	ANB	Rutten	Jos	X
<i>lid</i>	ANB	Defoort	Thomas	X
<i>voorzitter</i>	ANB	Evenepoel	Marleen	X
<i>secretaris</i>	ANB	Padovan	Natalia	X

Marleen Evenepoel laat zich verontschuldigen. Jos Rutten vervangt haar als voorzitter.

1. Goedkeuring vorige verslag en agenda

Verslag vorige vergadering:

De secretaris Natalia Padovan is afwezig wegens ziekte. Hierdoor is er nog geen verslag van de vorige vergadering en zijn de voorbereidende stukken niet voorafgaandelijk doorgestuurd. Het ANB zorgt alsnog voor een verslag en dit wordt volgende vergadering opnieuw ter goedkeuring voorgelegd. Het ANB verontschuldigt zich voor dit ongemak. Volgend punt uit vorige vergadering was op te volgen:

- BB merkt op i.v.m. het SBP van de gladde slang dat het geformuleerde advies nog zou rondgestuurd worden vooraleer dit naar het Kabinet te sturen. Het ANB zal hiervoor een schriftelijke procedure opstarten.

Agenda:

De agenda wordt goedgekeurd. De PowerPointpresentatie zal nog worden doorgestuurd. Ingrid Chalmet zal vandaag ad interim de rol van secretaris opnemen.

2. Arrest Grondwettelijk Hof m.b.t. delen Natuurdecreet

Wouter Faveyts (ANB) licht toe aan de hand van de ppt-presentatie.

Opmerkingen, vragen en toelichtingen:

- APB: Zijn de eigendomsbeperkingen zo dat zij als evenredig worden beschouwd?
  - ANB: Het hof bepaalt dat in bepaalde gevallen indien er buitenproportionele beperkingen zijn, er in een vergoeding kan voorzien worden.
- VOKA: Is de D-PAS niet in ieder geval onderworpen aan een MER? Welke meerwaarde heeft deze beslissing dan?
  - ANB: Het klopt dat de PAS MER-plichtig is. Indien een MER-procedure doorlopen wordt, is de publieke inspraak daarin gegarandeerd. Het Grondwettelijk Hof wil met deze uitspraak echter vooral garanderen dat elk van de genoemde planfiguren op zich aan het publiek voorgelegd wordt in een inspraakprocedure, ook indien een gegeven plan geen volledige MER-procedure zou moeten doorlopen.
- VOKA: Is alles wat onder in een managementplan vervat zit, niet automatisch MER-plichtig?
  - ANB: Neen, wij bekijken nu wat het meest effectief/efficiënt is en gaan eventueel over tot een MER-ontheffing. In dat geval is geen openbaar onderzoek nodig. Bovendien hebben verdere tussentijdse beslissingen geen consequenties naar reeds genomen beslissingen
- APB: Wat zijn de gevolgen voor de timing voor het N2000-programma?
  - ANB: Een herstel in de regelgeving kan op verschillende manieren. De snelste weg vooruit is via een initiatief van het Vlaamse parlement. Dit zou niet noodzakelijk een significante vertraging van de doorlooptijd veroorzaken. Het openbaar onderzoek zal dit echter wel; dit zal veel tijd en energie vragen.
- APB: Waarom zijn de managementplannen ook meegenomen in het arrest?
  - ANB: Alle 4 soorten plannen zijn in één adem opgenomen in het arrest. Een MP is immers ook gebonden aan de bepalingen van het decreet en heeft gevolgen voor burgers.
- APB: Hoe zal hierover gecommuniceerd worden?
  - ANB: De enige communicatie die op dit ogenblik hiervoor voorzien wordt is, naast de presentatie vandaag, een korte toelichting in de Natuurdoelen-nieuwsbrief.
- INBO: Is er een uitspraak over de poldergraslanden ?
  - ANB: Het Hof heeft de stelling van de verzoekers niet gevolgd. De beschermingsmaatregelen zouden a priori niet leiden tot wezenlijke schending van het eigendomsrecht. Bovendien is er een openbaar onderzoek geweest.

3. SBZ-V IJzervallei

Floris Verhaeghe(ANB) licht toe aan de hand van de ppt-presentatie. Na de bespreking op de WBC bleven vier beslispunten over die vandaag voorgelegd worden aan de GOI.

3.1. Voorstel: Niet opname van Kluut.

VOKA: VOKA is voorstander om de Kluut wel op te nemen. Op deze manier kunnen andere gebieden verlicht worden. VOKA uit ook nog een bijkomende bezorgdheid. Om deze populatie vervolgens op dit peil te houden, zal beheer nodig zijn, zoniet zal dit allicht negatieve gevolgen hebben voor de populatie. De geraamde kosten vermelden enkel inrichtingskosten (graafwerken die nu worden uitgevoerd), de maatschappelijke, socio-economische kosten zijn niet in kaart gebracht.

- ANB: De analyse i.v.m. de kosten klopt. Dit is omdat in deze fase van de procedure enkel de wetenschappelijke kant wordt behandeld. De maatschappelijke opportuniteiten en implicaties komen later aan bod.
Na langdurige gedachtewisseling gaat VOKA akkoord met het niet opnemen van Kluut. VOKA behoudt zich wel het recht voor om in het verdere verloop van het proces nog opmerkingen of aandachtspunten ter zake te formuleren.

Besluit: Het voorstel zoals geformuleerd wordt goedgekeurd. In het S-IHD-rapport wordt geen doel opgenomen voor de kluut.

3.2. Voorstel: Aantallen tot doel gesteld voor bepaalde vogelsoorten zijn lager dan actuele situatie, toch oorspronkelijke referentieperiode G-IHD behouden

BB: Hoe worden de drie vermelde soorten ingevuld in de G-IHD?

- ANB: Deze nieuwe seizoensgemiddelden vallen binnen de vork, er is geen grote distance to target.
- NP: Zou een wijziging van de referentieperiode ruimtelijke impact met zich meebrengen?
- ANB: Volgens onze inschatting zou dat geen verschil maken.

VOKA: VOKA is voorstander om voor kolgans, rietgans en Wulp hogere doelen te stellen dan in het ontwerp S-IHD rapport. Dit om dezelfde redenering als voor de kluut namelijk onze vraag naar afweging van de ecologische en maatschappelijke kost.

- ANB: Zoals ook aangehaald bij het discussiepunt over de kluut, worden maatschappelijke elementen later in het proces ingebracht en beperken we ons nu tot de wetenschappelijke kwaliteit.

Na langdurige gedachtewisseling gaat VOKA akkoord met het volgen van de referentieperiode van de GIHD. VOKA behoudt zich wel het recht voor om in het verdere verloop van het proces nog opmerkingen of aandachtspunten ter zake te formuleren.

Besluit: Het voorstel wordt goedgekeurd. I) Behoud van de instandhoudingsdoelen cfr. het bestaand Vlaams afsprakenkader ter zake zoals beschreven in de G-IHD. ii) Het eventueel herzien van de manier waarop de overwinterende aantallen worden uitgedrukt (andere referentieperiode), is onderwerp van de afgesproken en in het Vlaams Natura 2000-programma voorziene evaluatie van de G-IHD .

3.3. Voorstel: afwijking standaardformulering predatorcontrole

Dit voorstel geeft aanleiding tot een uitgebreide discussie. APB meent dat voldoende is aangetoond dat predatie een probleem vormt voor tot doel gestelde, Europees te beschermen soorten. Het ANB bevestigt anekdotische waarnemingen van predatie van nesten van bruine kiekendief door hermelijnen en ratten. Dit zou mee aan de oorzaak kunnen liggen van het door het INBO bevestigde lage broedsucces van deze soorten. Vanuit dit oogpunt werd deze aangepaste formulering opgenomen en op de WBC besproken. Op de WBC stelde NP deze formulering echter in vraag en INBO trad dit bij gezien niet duidelijk is welke predatoren precies het probleem vormen en dus ook niet duidelijk is of de kwetsieve soort(en) wel te controleren zijn (cf. hermelijn). Er zou nog bijkomende analyse nodig zijn om de exacte oorzaak-gevolgrelaties van het probleem in kaart te brengen om zo de verschillende mogelijke oplossingen van het probleem te kunnen formuleren in functie van de relevante predatorsoort(en). Immers ook habitat-optimalisatie, met name de vernatting die voorzien is in het kader van het natuurinrichtingsproject, zou reeds een oplossing kunnen bieden, althans wat grondpredatoren betreft. De meningen op de GOI zijn verdeeld; APB wil graag de formulering behouden en ervaart een verdere analyse als overbodig; NP dringt aan op verdere analyse om de concrete predatoren en passende beheeropties in beeld te brengen. Na beraad raakt de vergadering het eens over een formulering die beide elementen samenbrengt en besluit ze een prioritaire inspanning in te schrijven voor het gevraagde onderzoek.

Besluit:

- De GOI besluit om volgende formulering te hanteren in het S-IHD-rapport: *“Naast andere oplossingen kan predatorcontrole al dan niet tijdelijk een oplossing bieden voor het behalen van een goede staat van instandhouding. Bijkomend onderzoek is nodig om de noodzaak aan te tonen.”*
- Daarnaast besluit de GOI om in het S-IHD-rapport onder de prioritaire inspanningen dit onderzoek expliciet op te nemen.

3.4. Voorstel: Formulering Doelen HRL-soorten van Bijlage ii en iii (ND) in SBZ-V

Dep L&V: Zijn er gevolgen naar de uitbreiding van gebieden, indien er bijkomende doelen worden geformuleerd? Ook niet als een populatie plotseling sterk zou dalen?

- ANB: Neen, normaalgezien niet. Als het leefgebied in goede staat blijft zijn er volgens onze inschatting ook geen extra beheer- of inrichtingsmaatregelen nodig.

APB: Waarom worden Bijlage II soorten niet meegenomen?

- ANB: Voor de bijlage II soorten zijn gebieden afgebakend. Deze gebieden zijn aangemeld aan de Europese Commissie en die heeft deze al goedgekeurd. Ze liggen dus al vast.

BB geeft aan dat dit intern moet afgetoetst worden en dat het dus niet mogelijk is om hier nu een standpunt over in te nemen.

- ANB: Het ANB heeft hiervoor begrip. Dit voorstel is het resultaat van een brainstorm op de WBC. Het grote voordeel van dit voorstel is dat indien voor deze soorten doelen worden mee opgenomen, deze doelen SMART geformuleerd zullen worden en dat het een duidelijk kader geeft voor onder meer de passende beoordelingen.

APB wil deze principieel wel vermelden, maar niet onder Hoofdstuk 8 bij Doelstellingen.

BB: Er is nog een aantal tekstaanpassingen gebeurd na de WBC. Hier heeft BB nog opmerkingen bij. Leen Franchois stuurt deze aan Floris Verhaeghe.

APB: APB geeft aan dat een aantal tekstpassages nog niet zijn doorgevoerd in het ontwerprapport in verband met het recht van voorkoop natuur. Aan de andere kant is er nog een wijziging doorgevoerd waarbij de '2 x groter' vervangen is door 'een factor groter' groter. APB wil duidelijk stellen dat het gebruik van 'een factor groter' géén algemene regel is maar een lokale afspraak. Dit mag geen precedent naar de toekomst vormen.

Besluit:

- Het voorstel moet door de verschillende partijen intern worden afgetoetst. Het wordt volgende vergadering opnieuw ter goedkeuring voorgelegd.
- Thomas Defoort (ANB), Floris Verhaeghe (ANB) en Valerie Vandenabeele (APB) buigen zich nogmaals over een aantal formuleringen in het ontwerprapport en komen tot een gezamenlijk voorstel dat afgestemd is met de verschillende partners. Ook wordt bekeken of de kaart die aan het begin van het rapport is toegevoegd voldoende informatie weergeeft.
- Ook Leen Franchois (BB) koppelt nog enkele onduidelijkheden en vragen uit het WBC-verslag terug met Floris Verhaeghe.

4. Varia

4.1. Svz N2000-programma:

ANB licht de stand van zaken toe. Er wordt binnen het ANB gewerkt aan de budgettering. Het vraagt meet - en paswerk om de begroting sluitend te maken. Het ANB zal de begroting voorleggen aan de WG MP 1.1 en Projectgroep zodra men komt tot een intern afgetoetst document.

Opmerking, vragen en toelichting:

APB: Graag de vrijwillige fase niet overboord gooien. Hier liggen nog heel wat opportuniteiten.

- ANB: De vrijwillige fase blijft belangrijk, zoals eerder al gesteld.

Unizo: Welke gevolgen heeft het arrest voor de timing van het N2000-programma?

- ANB: Vooralsnog is dit onduidelijk. Er is heel wat expertise binnen de Vlaamse gemeenschap rond openbare onderzoeken. Die zal het ANB benutten. Meer concrete informatie naar timing, volgt dus nog.

4.2. Svz MP1.1.

Het ANB licht de stand van zaken toe:

- De politieke besprekingen over het MP 1.1 met de zoekzones lopen nog, samen met de PAS.
- De 3 uitvoeringsbesluiten ivm het natuurbeheerplan, subsidies en criteria duurzaam natuurbeheer zijn door het ANB bezorgd aan het kabinet. Het kabinet behandelt deze nu verder en heeft de intentie deze samen op te nemen en voor advies naar MINA raad te laten vertrekken. Het ANB wacht verder af.
- De verdere opmaak van de zoekzones, voor opname in de MP 1.1, kan verder lopen na resultaat van het politiek overleg.

4.3. SBP Vleermuizen

ANB (Floris Verhaeghe) herwerkt momenteel het basisrapport dat opgesteld is door Grontmij. Het SBP is gestart volgens de oorspronkelijke procedure. Gelet op de nieuwe procedure voor de SBP's, wordt voor dit SBP een tussenvorm voorzien tussen de oude en nieuwe procedure. Dit betekent dat we met een stuurgroep wens te werken, die (minstens) twee maal samen komt, een eerste keer voor het deel ecologische beschrijving en knelpunten, een tweede keer voor het ontwerp SBP met inbreng van de maatschappelijke aspecten en de maatregelen. Momenteel is het eerste, beschrijvende deel stilaan afgewerkt en kan een stuurgroep hierover samengeroepen worden. Een tweede vergadering wordt voorzien na de zomer. Het SBP vleermuizen gaat om 19 soorten, wat leidt tot een complexer document dan de andere SBP's. Reden te meer om de stuurgroep al vroeger te raadplegen dan voor het finale ontwerp SBP.

NP: ER is vers van de pers een nieuw INBO rapport over vleermuizen en windmolens. Dit kan best een plaats krijgen in het proces. Het bevat allicht ook oplossingen voor een aantal knelpunten. Het ANB bevestigt dat de relevante elementen uit dit rapport ingebracht zullen worden in het SBP.

BB vraagt minstens twee weken tijd om de documenten na te lezen voor de vergadering. ANB zal dit voorzien in de planning.

Besluit: Kunnen alle partijen voor het samenstellen van de stuurgroep een vertegenwoordiger aanduiden en deze gegevens via mail aan Thomas Defoort doorgeven voor 1 juni?

4.4. Planning S-IHD SPZ LSO en RSO

Jos Rutten (ANB) licht de timing toe aan de hand van de ppt-presentatie. Volgens de politieke afspraak hierover, zullen de S-IHD besluiten definitief worden vastgesteld voor het zomerreces, inclusief het advies van Minaraad en SALV. Dit vergt een zeer strakke planning. We bespreken met de secretariaten van de Minaraad en SALV of de adviestermijnen kunnen verkort worden met het oog op het halen van deze timing.

4.5. Rondvraag

Dep. MOW vraagt om de documenten opnieuw via de share te verspreiden ipv via WeTransfer, zoals nu gebeurd was voor het S-IHD-rapport IJzervallei. Diverse leden van de vergadering vragen om de stukken vooraf te bezorgen en waar relevant aan te geven in welke fase van het besluitvormingsproces een document zich bevindt. Dit maakt een tijdige interne aftoetsing binnen de eigen organisaties mogelijk. Het ANB zal het nodige doen om hieraan tegemoet te komen.

Verslag

Agentschap voor Natuur en Bos

Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 BRUSSEL

Tel. 02/553.76.83 - Fax 02/553.76.85

www.natuurenbos.be

titel	Gewestelijke Overleginstantie
datum	23 juni 2016
onderwerp	Veertiende formele bijeenkomst
aanwezig	Marleen Evenepoel, <i>Agentschap voor Natuur en Bos (voorzitter)</i> Jos Rutten, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Elien Desnerck, <i>Agentschap voor Natuur en Bos (secretaris a.i.)</i> Thomas Defoort, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Michiel Vandeghehuchte, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Floris Verhaghe, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Leen Franchois, <i>Boerenbond</i> Lieven De Stoppeleire, <i>ABS</i> Valerie Vandenabeele, <i>Aanspreekpunt Privaat Beheer en Hubertus Vereniging Vlaanderen</i> Philippe Casier, <i>Aanspreekpunt Privaat Beheer</i> Jurgen Tack, <i>Aanspreekpunt Privaat Beheer</i> Astrid Van Vosselen, <i>MOW</i> Griet Celen, <i>VLM</i> Lon Lommaert, <i>INBO</i> Elke Ramon, <i>Dep LV</i> Steven Betz, <i>VOKA</i> Michel Boucneau, <i>VMM</i> Piet Vanden Abeele, <i>UNIZO</i> Wim Van Gils, <i>Natuurpunt</i>

Verontschuldigd

Christophe Vandevoot, *RV*
Anke Geeraerts, *Natuurpunt*
Peter Symens, *Natuurpunt*

Verslaggever

Elien Desnerck

Bijlagen beschikbaar op
de share

- Presentatie OG 26 04 16
- SBP roerdomp

Agenda

- ❖ Goedkeuring en opvolging verslag
  - ❖ SBP Roerdomp
  - ❖ Goedkeuring S-IHD IJzervallei
  - ❖ Goedkeuring S-IHD Linker Scheldeoever en Kuifeend
  - ❖ Varia
    - Svz MP 1.1
    - Svz N2000-programma
    - Dagvaarding rechtbank eerste aanleg
-

Mededelingen

De Administrateur Generaal dankt iedereen die aanwezig was op de afscheidsplichtigheid en/of zijn medeleven betuigd heeft bij het overlijden van Ward . Op het 4de verdiep van het Ferrarisgebouw in Ward's vroegere bureau ligt een rouwregister. Zij die dit wensen kunnen dit ook ondertekenen.

De leden van de GOI willen op deze wijze hun oprechte medeleven betuigen aan alle medewerkers van het ANB en Wards familie in het bijzonder.

Eerder deze dag heeft ANB een informeel bezoek gehad van een delegatie van de Europese Commissie. Zij spraken hun appreciatie uit over ons participatieproces in het kader van Natura 2000. Ze zijn erg lovend over de aanpak en bijvoorbeeld de voortoets zien zij als een voorbeeld voor de andere lidstaten. We werden dan ook uitgenodigd om deze voor te stellen op een uitwisselingsessie met andere lidstaten.

1. Goedkeuring agenda en verslagen van de vorige vergaderingen

Er zijn geen bijkomende agendapunten; de agenda wordt goedgekeurd.

Er liggen 2 verslagen ter goedkeuring voor. Beide (26 april 2016 en 24 mei 2016) worden zonder bijkomende opmerkingen goedgekeurd.

2. SBP roerdomp

Michiel Vandegehuchte licht het SBP roerdomp toe aan de hand van de presentatie als bijlage.

Opmerkingen

- **2-3 bijkomende broedparen in de omgeving van het Vinne**

NP Wij zijn akkoord met het feit dat hier geen actie voor inrichting leefgebied zal gevoerd worden tijdens de looptijd van het SBP, omwille van de gevoeligheid bij de landbouwsector i.v.m. de gevolgen van vernatting in deze gebieden. We willen echter nogmaals benadrukken dat er voor het ogenblik reeds processen en acties lopende zijn onder andere met de provincie voor het ontwikkelen van het Vinne.

Deze beslissing mag geenszins een belemmering zijn voor de reeds lopende processen. Daarnaast mogen deze passages niet gebruikt worden om elke inspanning inzake natuurbehoud in die gebieden te bevriezen tot er een beslissing ikv het SBP roerdomp genomen is. Bijvoorbeeld, als er zich in tussentijd mogelijkheden aanbieden om daar een aantal cruciale percelen te verwerven, dan mag deze passage niet gebruikt worden om die verwerving onmogelijk te maken.

ANB Bevestigt dat dit zo bedoeld is in het SBP.

- **De Maatjes**

APB Zijn er nog andere gebieden, waar in het beheerplan (met strengere normen) de roerdomp wordt opgenomen?

ANB In de wetgeving staat dat de beheerplannen zich moeten richten naar het soortenbeschermingsprogramma.

Het kaartje dat werd opgenomen in het rapport is indicatief. Over de juiste afbakening zal verder overleg noodzakelijk zijn.

APB APB wenst betrokken te worden bij deze besprekingen.

NP Op welk gebied hebben de geformuleerde doelen precies betrekking?

ANB Deze doelen gelden voor dit deelgebied, niet voor een ander.

- **Predatie**

APB Zoals eerder en in andere fora al opgemerkt, missen wij een verwijzing naar de gevaren van predatie voor de roerdomp. Uit verschillende studies blijkt dat predatie een belangrijke bedreiging voor het behoud van de roerdomp is. Onder andere in Nederland wordt hier rekening mee gehouden.

ANB Wij ontkennen niet dat predatie een bedreiging kan vormen voor de roerdomp maar niet in dergelijke mate dat dit extra maatregelen behoeft.

APB In het rapport wordt dit echter vermeld maar niet opgenomen in de lijst met knelpunten en bedreigingen.

ANB We baseerden ons op een advies van het INBO. Predatie vormt vooral een probleem wanneer men te maken heeft met kleine snippers leefgebied. De gebieden aangeduid in het rapport zijn van een relatief grotere omvang zodat er voldoende natte rietzones zijn of door inrichting gecreëerd worden en predatie tot een minimum herleid wordt.

PB Maar predatie is dus wel degelijk een probleem, waarom wordt dit dan niet aan de lijst met knelpunten en bedreigingen toegevoegd?

ANB We zullen predatie opnemen in de lijst.

- **Overige**

BB Boerenbond mist, zoals ook al gemeld naar aanleiding van andere SBP's, nog steeds een kader voor soorten in het vergunningenbeleid. Het gebrek aan dergelijk kader maakt het voor BB onmogelijk om de gevolgen van een SBP in te schatten. Dit geldt voor de roerdomp, maar even goed voor andere soorten. Dergelijk kader zou in de WG passende beoordeling moeten besproken worden. Concreet wenst BB duidelijkheid voor de consequenties van de ontwikkeling van leefgebieden in uitvoering van het SBP roerdomp en de andere SBP.

- BB Welke vervolgstappen dienen nog te worden ondernomen?
- ANB Na de goedkeuring van de GOI wordt het rapport overgemaakt aan de inspecteur van financiën voor advies en vervolgens voorgelegd aan de minister voor goedkeuring.
- NP Is er rekening gehouden in de begroting met het beslist beleid?
- ANB De inspecteur van financiën adviseert steeds dat de uitvoering moet gebeuren binnen de beperkingen van de begroting. Het beslist beleid is daarin mee opgenomen .

Conclusie: De leden van de GOI, met uitzondering van Boerenbond, geven een gunstig advies bij het soortenbeschermingsprogramma voor de Roerdomp, mits de toevoeging van predatie in de lijst van knelpunten. Boerenbond vraagt de spoedige ontwikkeling van een kader voor de doorwerking van (de ontwikkeling van) leefgebieden en populaties van Europees te beschermen soorten in de vergunning verlening. Zonder dat kader heeft Boerenbond onvoldoende zicht op de impact van het soortenbeschermingsprogramma voor de roerdomp of andere soorten op de landbouw en kan Boerenbond bijgevolg geen gunstig advies verlenen voor dit of andere soortenbeschermingsprogramma's.

3. Goedkeuring S-IHD IJzervallei

Dit ontwerp S-IHD rapport wordt voor de tweede maal geagendeerd op de GOI. Floris Verhaeghe leidt het agendapunt in aan de hand van de presentatie als bijlage.

3.1 Tekstaanpassing na vorige GOI

Op de vorige GOI van 24 mei 2016 gaven APB en Boerenbond aan nog enkele vragen en opmerkingen te hebben bij de versie van het ontwerp S-IHD-rapport zoals dat op basis van de bespreking op de WBC werd gewijzigd. Deze opmerkingen werden bilateraal teruggekoppeld met de auteur van het rapport (Floris Verhaeghe) en hebben geleid tot een tiental kleine aanpassingen. De versie van het ontwerp S-IHD rapport met deze wijzigingen werd ter voorbereiding van de GOI aan de leden van de GOI bezorgd. In deze versie werden nog geen aanpassingen aangebracht m.b.t. de discussiepunten die op de GOI van 24 mei 2016 werden beslist.

Opmerkingen

APB heeft nog bezwaren m.b.t. de gewijzigde passage over het voorkeurecht-natuur. Zoals het er nu staat, is het misschien wel een weergave van de actuele juridische toestand maar we weten nu al dat het kader rond het voorkeurecht binnenkort verandert. De vermelding in het rapport is dan snel achterhaald en dit dient dan duidelijk te worden vermeld. Na discussie wordt besloten de desbetreffende passage over het voorkeurecht te schrappen, gelet op deze overweging en gelet op het feit dat het ontwerp S-IHD-rapport niet alle wetgeving hoeft te herhalen.

3.2 Discussiepunten

Bij de eerste bespreking op 24 mei 2016 gaven verschillende leden van de GOI aan dat ze voor het 4de discussiepunt, omtrent de opname van doelen voor soorten van Bijlage II en

III, eerst intern wilden terugkoppelen met hun organisatie vooraleer hierin een standpunt in te nemen. Er werd toen beslist om dit discussiepunt te verdagen naar de volgende GOI.

Met betrekking tot dit discussiepunt werd, na de GOI van mei, door het ANB een achtergrondnota met een gemotiveerd voorstel tot beslissing opgesteld die ter voorbereiding aan de leden van de GOI werd bezorgd.

Opmerkingen

Er zijn geen opmerkingen op deze nota en het voorstel van beslissing i.v.m. de opname van doelen voor bepaalde soorten van bijlage III in het ontwerp S-IHD-rapport wordt unaniem aangenomen.

Conclusie: De leden van de GOI gaan akkoord met de opname van doelen voor bepaalde soorten van bijlage III nl. kamsalamander, platte schijfhoren, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, gewone baardvleermuis en poelkikker.

De leden van de GOI, geven een gunstig advies bij het ontwerp S-IHD rapport van de IJzervallei, mits het schrappen van de passage m.b.t. het voorkooprecht en mits het aanpassen van het rapport cf. de beslissing van de GOI van 24 mei over de formulering van de predatieproblematiek (GOI van 24 mei 2016) en de beslissing van de GOI van vandaag over de opname van doelen voor bepaalde soorten van de bijlage-III.

Het ANB zal het gewijzigde document aan de leden van de GOI bezorgen zodat het aangepaste rapport op de GOI van 30 augustus kan worden goedgekeurd.

4. Goedkeuring S-IHD rapporten Scheldeoever en Kuifeend

Jos Rutten licht de ontwerp S-IHD rapporten toe aan de hand van de presentatie als bijlage. Het doel van de bespreking van vandaag is de laatste discussiepunten uit te klaren en een advies van de GOI te formuleren, zodanig dat de rapporten kunnen worden overgemaakt aan de Vlaamse regering voor beslissing. Wegens de strakke timing, die gevraagd is door de Vlaamse regering (beslissing nog voor het zomerreces), hebben de voorgaande besprekingen mbt deze rapporten zich in een snel tempo opgevolgd. Het gevolg hiervan is dat aanpassing van de documenten naar aanleiding van de verschillende vergaderingen door elkaar liepen. Daarom werden twee reactienota's opgesteld die het nodige overzicht moeten bieden.

Opmerkingen

Zelfrealisatie

De mogelijkheid tot zelfrealisatie vormt een belangrijk punt voor APB. APB diende een tekstvoorstel in voor de aanpassing van het ontwerprapport en -besluit.

ANB De vraag van het APB heeft betrekking op eerder gemaakte beslissingen van de Vlaamse regering en op afspraken die de Vlaamse regering gemaakt heeft met het havenbedrijf. Deze moeten we respecteren; enkel de Vlaamse regering en het havenbedrijf zelf kunnen ze wijzigen.

Het ANB argumenteert dat het aangewezen is om de bestaande afspraken in de beslissing(en) van de Vlaamse regering te honoreren en stelt voor daarbij de bezorgdheid van het APB in verband met zelfrealisatie over te maken.

APB Er wordt dus verder uitgegaan van gewone onteigening.

ANB Ja, inderdaad.

NP Deze beslissing is in grote mate in uitvoering. Het is een overeenkomst tussen tal van actoren. We vinden het frappant dat een partij zich nu verzet. Er is heel wat werk verricht om tot het akkoord te komen dat we nu hebben. Wij willen niet instaan voor de gevolgen wanneer dit broze evenwicht wordt onderuit gehaald.

NP De opschortingsvoorwaarden staan opgenomen in de overeenkomst. Dit is er geen van. Wanneer hier aanpassingen worden aan gedaan zal allicht een lawine van andere opschortingen volgen, dit houdt dus een zeer groot risico in.

ANB Zoals al gezegd gaat het hier om een politieke beslissing waar wij hier op dit moment geen uitspraak kunnen over doen.

Het ANB stelt de volgende tekstaanpassingen voor aan punt 4 onder paragraaf 8.2 8.2. Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen, om in overeenstemming te zijn met de beslissing van de Vlaamse regering.

'Verwerving en inrichting van Opstalvallei fase 2 conform de Plan-MER over het strategisch plan voor en de afbakening van de haven van Antwerpen in haar omgeving - Technisch deelrapport fauna en flora, 2004.'

Na definitieve goedkeuring van het GRUP is start de verwerving en inrichting van Opstalvallei fase 2 gestart conform de BVR van 11/09/2009 (VR 2009 1109 DOC.1194) over de 'Afbakening van de haven van Antwerpen – keuze alternatief, dwingende redenen van groot openbaar belang, natuurcompensatie, opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan volgens het principiële programma, opmaak onteigeningsplan en opmaak sociaal begeleidingsplan en vervolgttraject', het BVR van 27/04/2012 (VR 2012 2704 DOC.0380) over het 'Flankerend beleid GRUP 'Afbakening Zeehavengebied Antwerpen' en het BVR van 15/03/2013 (VR 2013 1503 DOC.0218/2) over het GRUP 'Afbakening Zeehavengebied Antwerpen'. Dede Plan-MER over het strategisch plan voor en de afbakening van de haven van Antwerpen in haar omgeving. Technisch deelrapport fauna en flora, 2004, voorziet, samen met fase 1 betreft het de aanleg van diepe (20 ha) en ondiepe (30 ha) waterpartijen, aanleg van geschikt biotoop voor rietmoerassen en natte ruigte over een oppervlakte van 90 ha en aanleg van 50 ha natte graslanden met rietslootjes. In de nieuwe onteigeningswetgeving zal een piste onderzocht worden om in de toekomst zelfrealisatie, conform de te behalen instandhoudingsdoelstellingen, door private eigenaars mogelijk te maken. In de gevallen waar onteigening niet nodig blijkt omdat de huidige eigenaar of andere koper de IHD wenst te realiseren, zal de onteigening vervallen. Dit is zo voorzien in het nieuwe beleid waarbij o.a. in het nieuwe ontwerp onteigeningsdecreet een hoofdstuk zelfrealisatie is voorzien, in uitvoering van het regeerakkoord 2014-2019 en het nieuwe landinrichtingsdecreet. Deze regeling is evenwel nog niet in werking getreden. Daarnaast voorziet het nieuw wettelijke kader in het natuurdecreet ruime mogelijkheden voor de realisatie van natuur op vrijwillige basis. Ook deze regeling is nog niet in werking getreden.'

APB Bij uitvoering van de bestaande beslissing moet er kans geboden worden aan het nieuwe instrumentarium. Dit moet eventueel worden toegepast. Het gaat hier dus eigenlijk over een actualisatie van de beslissing. APB vraagt de volgende passage als aandachtspunt op te nemen in de nota van Kuifeend:

"Bij de realisatie van de S-IHD wordt rekening gehouden met de op dat ogenblik geldende regelgeving waarbij binnen het nieuwe natuurdecreet de mogelijkheid wordt gegeven om aan zelfrealisatie te doen."

BB Indien er toch sprake zou zijn van zelfrealisatie dient het flankerend beleid ook van toepassing gesteld te worden. De Boerenbond verwijst hier naar de mail die ter zake gestuurd is. In de mail is het aandachtspunt als volgt geformuleerd: "Boerenbond wijst er op dat er in het verleden beslissingen zijn genomen over het flankerend beleid voor de getroffen landbouwers. Boerenbond verwacht dan ook dat het afgesproken flankerend beleid voor de getroffen landbouwers volledig kan worden uitgevoerd. Dit wil zeggen dat de flankerende maatregelen en instrumenten die nu voorzien zijn bij verwerving door de overheid, ook moeten kunnen ingezet worden indien de Vlaamse overheid zou beslissen (een deel van) de natuurdoelen te realiseren via zelfrealisatie en/of privé-natuurbeheer."

ANB De gemelde bezorgdheden worden mee opgenomen in het verslag en verwerkt in de nota aan de Vlaamse regering.

- **Reactienota**

MOW We hebben een tekstvoorstel bezorgd ivf de koppeling aan het Sigmaplan op LSO. Hierin wordt aangegeven dat wij niet willen verantwoordelijk gesteld worden wanneer bepaalde doelen door het uitvoeren van Sigma niet worden gehaald. De formulering voor het aandachtspunt luidt als volgt: "De doelstellingen betreffende het Sigmaplan overlappen met het Sigmaplan/IHD-Zeeschelde (o.a. p.7, p. 112). Hierbij dient echter benadrukt te worden dat W&Z niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor eventuele doelstellingen die niet volledig gedekt zouden worden door het Sigmaplan."

ANB Deze passage wordt als aandachtspunt toegevoegd in de nota aan de Vlaamse regering bij het ontwerprapport LSO.

APB We hadden nog enkele vragen bij het vernatten van de Opstalvallei.

ANB Er is een eco-hydrologische studie uitgevoerd die aantoont dat er geen effecten te verwachten zijn.

NP Wordt deze verduidelijking mee opgenomen in het rapport?

ANB Dit is reeds als verduidelijking opgenomen in het rapport naar aanleiding van opmerkingen tijdens de beheercommissie natuur rechterscheldeover.

Voor NP en L&V volstaat deze toelichting van het ANB.

- **Taalkundig en legistiek advies**

Het ANB meldt dat het taalkundig en legistiek advies aanleiding gaf tot enkele kleinere wijzigingen in de teksten van de S-IHD-besluiten. De vergadering heeft hierbij geen opmerkingen.

- **Reactienota 2**

Het ANB stelt voor de reactienota 2 te overlopen. De vergadering heeft geen bijkomende opmerkingen en acht het dan ook niet noodzakelijk deze te overlopen.

Conclusie: De leden van de GOI geven een gunstig advies bij de ontwerp S-IHD-besluiten en -rapporten van (1) Schorren en polders van de Beneden-Schelde BE2301336 (2) De Kuifeend en Blokkersdijk deel De Kuifeend BE2300222.

Het APB geeft slechts een gunstig advies voor het ontwerp S-IHD-besluit en -rapport “De Kuifeend en Blokkersdijk deel De Kuifeend BE2300222” onder de voorwaarde van het opnemen van een aandachtspunt in verband met zelfrealisatie: “Bij de realisatie van de S-IHD wordt rekening gehouden met de op dat ogenblik geldende regelgeving waarbij binnen het nieuwe natuurdecreet de mogelijkheid wordt gegeven om aan zelfrealisatie te doen.”

De Boerenbond geeft een gunstig advies voor het ontwerp S-IHD-besluit en -rapport “De Kuifeend en Blokkersdijk deel De Kuifeend BE2300222” onder de voorwaarde van het opnemen van een aandachtspunt, gekoppeld aan het aandachtspunt van APB: “Boerenbond wijst er op dat er in het verleden beslissingen zijn genomen over het flankerend beleid voor de getroffen landbouwers. Boerenbond verwacht dan ook dat het afgesproken flankerend beleid voor de getroffen landbouwers volledig kan worden uitgevoerd. Dit wil zeggen dat de flankerende maatregelen en instrumenten die nu voorzien zijn bij verwerving door de overheid, ook moeten kunnen ingezet worden indien de Vlaamse overheid zou beslissen (een deel van) de natuurdoelen te realiseren via zelfrealisatie en/of privé-natuurbeheer.”

Het Departement MOW geeft een gunstig advies voor het ontwerp S-IHD-besluit en -rapport van (1) Schorren en polders van de Beneden-Schelde BE2301336 onder de voorwaarde van de opname van het volgende aandachtspunt: “De doelstellingen betreffende het Sigmaplan overlappen met het Sigmaplan/IHD-Zeeschelde (o.a. p.7, p. 112). Hierbij dient echter benadrukt te worden dat W&Z niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor eventuele doelstellingen die niet volledig gedekt zouden worden door het Sigmaplan.”

5. Varia

1.1 Svz MP 1.1 en N2000-programma

De politieke besprekingen ivm beide lopen nog steeds. Het ANB kan nog niks nieuws melden ten opzichte van de vorige vergadering.

1.2 Dagvaarding

Thomas Defoort licht toe aan de hand van de presentatie als bijlage.

Deze zaak wordt voor het ogenblik bekeken door de juristen van LNE en de raadsman van het Vlaams Gewest. De zitting zal plaatsvinden op 8 september 2017.

APB Is deze dagvaarding gelinkt aan het arrest van het Grondwettelijk Hof?

ANB Het arrest is niet vernoemd of beschreven in de dagvaarding.

BB BB was niet op de hoogte van deze dagvaarding. Is er een koppeling met het al dan niet verlenen van een vergunning?

ANB Dit ook niet of is althans niet af te leiden uit de dagvaarding.

titel	Gewestelijke Overleginstantie
datum	30 augustus 2016
onderwerp	Zestiende formele bijeenkomst
aanwezig	Marleen Evenepoel, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> (<i>voorzitter</i>) Jos Rutten, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Ingrid Chalmet, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> (<i>secretaris a.i.</i>) Thomas Defoort, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Leen Franchois, <i>Boerenbond</i> Lieven De Stoppeleire, <i>ABS</i> Valerie Vandenabeele, <i>Aanspreekpunt privaatbeheer natuur en bos & Hubertusvereniging Vlaanderen</i> Wim Van Gils, <i>Natuurpunt</i> Bart Bollen, <i>Dep. L&V</i> Peter Seymens, <i>Natuurpunt</i> Steven Betz, <i>VOKA</i> Desiré Paelinckx, <i>INBO</i> Koen Martens, <i>VMM</i> Christophe Vandevoot, <i>Ruimte Vlaanderen</i> Astrid Van Vosselen, <i>Dep. MOW</i> Piet Vanden Abeele, <i>Unizo</i> Bart Belien, <i>Boerenbond</i>
Verontschuldigd	Elke Ramon, <i>Dep L&V</i> <i>Philippe Casier, Aanspreekpunt privaat beheer natuur en bos</i>
Verslaggever	Chalmet Ingrid
Bijlagen beschikbaar op de share	<ul style="list-style-type: none"> - IHDGOINotaVlaamsNatura2000programmadedf - N2000Pvoorontwerpversie25augustusversie8 - GOI ppt - Verslag GOI 14 juli 2016

Agenda

- ▶ Goedkeuring agenda en verslag vorige vergadering (13/07/16)
  - ▶ Opmvolging vorige vergadering
    - Ontwerp SBP knoflookpad
    - Ontwerprapport S-IHD SBZ-V IJzervallei
  - ▶ Voorontwerp Vlaams Natura 2000 programma
  - ▶ Varia
-

1. Goedkeuring agenda en verslag van de vorige vergadering

Goedkeuring agenda

NP: M.b.t. het voorontwerp Vlaams Natura 2000 programma, wil NP meegeven dat zij dit een moeilijke manier van werken vindt. Men vraagt om inbreng te doen over een programma, zonder het totaalbeeld te kunnen zien. NP kan moeilijk uitspraken doen zonder een meer gedetailleerd budgettair kader en duidelijkheid over de regeling rond de PAS. Bovendien is het onduidelijk welke inspraak de GOI heeft in dit programma.

⇒ **ANB:** het ANB zal op basis van vandaag de opmerkingen waar eensgezindheid over is, in het N2000 programma verwerken. Dit resultaat zal met de resterende discussiepunten overgemaakt worden aan het kabinet.

Goedkeuring verslag vorige vergadering

- ⇒ **NP:** NP heeft redactionele opmerkingen doorgegeven aan Thomas Defoort.
- ⇒ **ANB:** Koen Martens en Astrid Van Vosselen moeten nog bij de verontschuldigen.

Het verslag wordt mits de wijzigingen goedgekeurd.

2. Opmvolging vorige vergadering

2.1 SBP Knoflookpad

ANB: Na de vorige vergadering werd het SBP knoflookpad zoals afgesproken opnieuw verspreid voor finale opmerkingen. We ontvingen een vraag voor aanpassing van BB in verband met het ISN-project in Bomerhei: 'Indien het in 2016 ingediende ISN-project (Investeringsubsidie Natuur) wordt goedgekeurd volstaat dit project om deze doelstelling te behalen voor de looptijd van dit SBP. Na evaluatie op het eind van het SBP zal worden gekeken of genomen maatregelen voldoende effectief waren of er nog nood bestaat aan een eventuele bijsturing, *in samenspraak met de*

lokale betrokkenen.' (aanvulling cursief). ANB stelt voor akkoord te gaan met deze aanvulling.

Daarnaast bevestigde BB zijn bezwaar ivm de doorwerking in algemene zin van SBP en NP zijn bezwaar ivm het (te lage) ambitieniveau van dit SBP, waarover het een tekstvoorstel bezorgde dat opgenomen is in het verslag van de vorige vergadering.

Conclusie

De leden van de GOI, met uitzondering van Boerenbond en Natuurpunt, geven een gunstig advies bij het soortenbeschermingsprogramma voor de knoflookpad, mits aanvulling van de paragraaf ivm het ISN-project in Bomerhei als volgt: '... een eventuele bijsturing, *in samenspraak met de lokale betrokkenen.*' (aanvulling cursief).

Boerenbond vraagt de spoedige ontwikkeling van een kader voor de doorwerking van (de ontwikkeling van) leefgebieden en populaties van Europees te beschermen soorten. Zonder dat kader heeft Boerenbond onvoldoende zicht op de impact van het soortenbeschermingsprogramma voor de knoflookpad of andere soorten op de landbouw en kan Boerenbond bijgevolg geen gunstig advies verlenen voor dit of andere soortenbeschermingsprogramma's.

Natuurpunt kan niet akkoord gaan met de doelstellingen van het voorliggende plan, omdat ze in tegenspraak zijn met de bepaling in OD 49 van de beleidsnota Omgeving van minister Schauvliege, die stelt dat tegen 2020 '70% van de benodigde maatregelen in uitvoering is om tegen 2050 alle Europees te beschermen soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen'. Om deze taakstelling te bereiken, is het duidelijk dat minstens in alle ter goedkeuring voorgelegde SBP's, de 70% grens moet gehaald worden (gezien bv een hele reeks SBP's en dus maatregelen naar verwachting niet in uitvoering zal zijn tegen 2020). Voorliggend plan bevat ons inziens niet alle maatregelen die noodzakelijk zijn om tegen 2050 'alle Europees te beschermen soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen' (zie bv de beperkingen inzake verbindingen). Bovendien liggen de doelstellingen, daar waar ze wel gekwantificeerd worden, zeer veraf van de beoogde 70%. Natuurpunt meent dan ook dat de doelen en dus de bijhorende middelen, naar boven aangepast moeten worden om ze in lijn te brengen met het regeringsbeleid.

2.2 IJzervallei

Het aangepaste ontwerprapport werd zoals afgesproken verspreid na de vorige vergadering voor finale opmerkingen. Bij deze schriftelijke consultatie werden geen opmerkingen meer ontvangen.

HVV heeft nog een opmerking bij de aangepaste prioritaire inspanningen.

ANB: Gelet op de laattijdigheid stellen we voor de tekst te verspreiden naar het lokaal overleg zoals voorbereid op de WBC en GOI. De voorliggende tekst gaat nu naar het lokaal overleg. Daar kan HVV zijn opmerkingen alsnog geven in functie van eventuele aanpassing.

De leden van de GOI gaan akkoord met deze werkwijze.

De vervolgstappen in dit proces zijn de volgende:

- ⇒ Op 27 september komt het lokaal overleg voor de eerste maal samen. Hier zullen de beleidscontext en het ontwerprapport gepresenteerd worden.
- ⇒ Op 8 november komt het lokaal overleg opnieuw samen voor de inhoudelijke bespreking.
- ⇒ De uitnodigingen zullen weldra verstuurd worden.

BB vraagt of het nog mogelijk is om dit lokaal overleg 's avonds te organiseren.

ANB: Indien dit nodig is, kan dit. Dit moet verder afgesproken worden op lokaal niveau.

3. Natura 2000 Programma

Jos Rutten licht toe a.d.h.v. de presentatie. Deze volgt de nota met de discussiepunten die voor de vergadering toegestuurd werd aan de leden. Het ANB wenst deze te bespreken om waar mogelijk nog consensus te bereiken en met het oog op een briefing van het kabinet van de minister, zodat de standpunten kunnen ingebracht worden bij de politieke besprekingen.

3.1 Discussiepunt ANB

Er wordt voorgesteld om een planperiode 2017 – 2023 aan te houden, evenwel met

- behoud van de taakstelling 2020
- behoud van de meerjarenbegroting voor de taakstelling 2020, waarbij de méérvraag voor 2020 in de jaren 2021 tot en met 2023 doorgetrokken wordt;
- de opname van een actie om in 2019 een evaluatie te voorzien over de noodzaak tot actualisatie van de taakstelling 2020.

APB/HVV: Kan de nieuwe fasering verduidelijkt worden.

⇒ **ANB:** De taakstelling blijft behouden voor 2020. Binnen deze periode trachten we de vrijwillige fase alle kansen te geven.

NP merkt op dat op deze manier de planperiode niet meer is afgestemd met de Europese timing. Gaat er op deze manier niet heel veel energie naar plannen en herplannen, ten kost van realisatie op terrein?

⇒ **ANB:** In 2019 moeten we rapporteren aan Europa ikv art. 17 en evalueren waar we staan tav de taakstelling 2020. Op dat moment kunnen we de fasering herbekijken. Niets weerhoudt ons in principe om dan alsnog te betrachten een nieuw plan te maken voor de periode 2020-2026 en op die manier de timing met Europa en het Vlaams Natura 2000 programma terug gelijk te schakelen.

⇒ **NP:** Dit zou inderdaad wenselijk zijn.

Conclusie: voorstel wordt aanvaard, met de opmerking dat bij voorkeur de Vlaamse programmacyclus in de toekomst opnieuw gelijkgeschakeld worden met de Europese cyclus.

3.2 Discussiepunten doelgroepen

BB wil eerst een algemene opmerking geven vooraleer in te gaan op de opgesomde discussiepunten. Voor BB is voorliggende programma heel ruim, ruimer dan de

wetgeving voorschrijft; het zou veel beknopter en concreter mogen zijn over hoe de taakstelling 2020 geïmplementeerd kan en zal worden.

- ⇒ **APB/HVV** sluit hierbij aan. Het voorliggende programma is voornamelijk een beschrijving van zaken die nog uitgeschreven en uitgevoerd moeten worden.
- ⇒ **ANB:** Dit is inderdaad zo. Het is een actieprogramma dat een algemeen overzicht wil geven van wat er al bestaat. In principe zijn weinig extra zaken opgenomen t.o.v. de regelgeving en de regeringsbeslissing over de IHD van 23/04/14.

APB/HVV vraagt waarom niet alle opmerkingen zijn opgenomen in het voorliggende voorstel?

- ⇒ **ANB:** Alle opmerkingen zijn wel degelijk verwerkt en de discussiepunten zijn ook in de tekst aangegeven. Bij twee acties werd opgemerkt dat de acties eruit moesten (biodiversiteitsvisie – handhavingsprogramma). Deze discussiepunten zijn beschreven in de nota.

Dit punt leidde tot een ruimere discussie, die hier verkort weergegeven wordt.

ANB: De participatieve aanpak van het Natura 2000 programma loopt tegen zijn grenzen aan. Het ANB poogt via overleg om tot constructieve en gedragen voorstellen te komen. Deze lopen in de besluitvorming op het politiek niveau vaak vast na lobbywerk vanuit de verschillende belangengroepen. Zo wordt een dubbel circuit gecreëerd. Deze manier van werken is niet langer haalbaar. Er zullen compromissen nodig zijn voor dit programma en iedereen zal hiervoor water bij de wijn moeten doen opdat het proces kan verder gaan. Op dit ogenblik lijkt het IHD-proces volledig te zijn vastgelopen. We moeten ons als GOI bezinnen hierover en ook over het niveau van detail in de discussies, veroorzaakt door de wederzijdse achterdocht.

NP BB kan zich op hoofdlijnen vinden in deze analyse. BB beseft het belang van de EU-natuurdoelstellingen en ook het belang van het feit dat er vooruitgang moet worden geboekt, o.m. gezien de juridische consequenties. In de loop van het proces is er een sterk wantrouwen gegroeid tussen de natuurbeweging en de landbouworganisaties. BB heeft de indruk dat het voor de natuurbeweging nooit voldoende zal zijn (men is amper gestart met de implementatie en men wil al opnieuw discussiëren over de hoogte van de doelen), waardoor het sluiten van compromissen heel moeilijk is geworden. BB geeft aan dat er in de feiten weliswaar een gemeenschappelijk belang is. Alle partijen zouden immers gebaat zijn met vooruitgang bij de realisatie van de IHD en een duidelijk kader waarbinnen deze vooruitgang een plaats krijgt. Vandaag wordt het spel echter gespeeld zoals het gespeeld wordt en van een "communicantenziel" is al lang geen sprake meer. NP wil meer garanties voor de voortgang en juridische verankering binnen het proces.

ANB: Er is nood aan objectivering. Is men daartoe in staat?

⇒

ANB: Iedereen zou aan zijn vertegenwoordiging bij de kabinetten de wens kunnen overmaken dat het proces los komt en vooruit gaat. De politiek is in dit proces heel bepalend en hierop heeft de GOI als instantie weinig vat.

Vervolgens worden de opmerkingen overlopen.

Discussiepunt 1. Blz. 17. Bindende taakstelling 2020

NP: Het gaat hier om een semantische discussie over bindend versus richtinggevend. Deze discussie hangt samen met de budgettaire ruimte. Als er voldoende budget is, zal dit geen probleem vormen. Welke budgettaire ruimte er is, is echter niet duidelijk. Ook voor het soortenbeleid is het budget belangrijk. Dit jaar is er bvb. 15 miljoen voor IHD gereserveerd. NP zou graag zicht krijgen waar deze middelen aan besteed zijn en welke resultaten hiermee behaald zijn.

⇒ **ANB:** Heel de budgettering is op 70%-doelstelling gebaseerd, richtinggevend en bindend. Toch wil het ANB het richtinggevende karakter van die doelstelling omwille van diverse elementen behouden. In 2019 moet het behalen van de taakstelling 2020 sowieso geëvalueerd worden.

⇒ **ANB** zal zo snel mogelijk duidelijkheid verschaffen over de besteding van de middelen voor IHD in 2016.

BB was van mening dat de natuurbeheerplannen al gescreend waren.

⇒ **ANB:** Enkel de beheerplannen binnen de SBZ's zijn gescreend. Voor soorten en buiten SBZ's is er nog niet gescreend. Bovendien moeten alle beheerplannen geactualiseerd dan wel opgemaakt worden. Dit zal heel wat werk met zich meebrengen.

Conclusie: NP kan zich vinden in het voorstel van ANB voor zover voldoende garanties kunnen gegeven worden met betrekking tot de inzet van instrumenten en middelen. Het discussiepunt blijft behouden omdat het verbonden is aan het budget.

Discussiepunt 2. Blz 23. Bij OD 3.1. Wettelijke verankering van het beoordelingskader ikv Passende Beoordeling

Alle partijen bevestigen hun standpunten. Het voorstel van het ANB om dit niet wettelijk te verankeren wordt niet aanvaard.

Conclusie: Het discussiepunt blijft behouden.

Discussiepunt 3. Blz 23. Bij OD 3.1. Voorbehoud rond de acties inzake de PAS

BB: De Vlaamse overheid wil een programmatische aanpak rond stikstofproblematiek. Het decreet vraagt toch niet meer. Volgens BB is er dan ook geen juridische reden om de inhoud van de PAS op te nemen in het N2000 programma. Een schets van de problematiek, samen met een algemene vermelding van de oplossingsrichting, moet kunnen volstaan.

NP is verbaasd. Er is steeds gezegd dat de PAS onderdeel zou uitmaken van dit N2000 programma. NP kan zich moeilijk uitspreken over een programma waar de PAS wezenlijk deel van uitmaakt en het helemaal niet duidelijk is wat hiermee gaat gebeuren. Gaat het budget voor de PAS dan ook uit de begroting gehaald worden?

⇒ **ANB:** . Uit een juridische analyse blijkt dat de VPAS als dusdanig geen onderdeel moet zijn van het N2000 programma: op dit moment volstaan voor de

PAS evenwel de krachtlijnen. In het meerjarenbudget moet PAS wel meegenomen worden.

Conclusie: Het voorbehoud blijft bestaan.

Discussiepunt 7. Blz. 29. Actie 7. & Discussiepunt 4, blz. 23 bij OD 2.4 ivm kritische drukken en bedreigingen

BB bevestigt de vraag tot schrapping.

NP vraagt of er dan ook geen monitoring van de milieudrukken nodig is.

Opnieuw ontspint zich een bredere discussie. Daarbij wordt ingegaan op het begrip gunstige staat van instandhouding en vergunbaarheid van (landbouw)activiteiten. De discussie wordt hieronder verkort weergegeven.

BB: De opmerking gaat over hoe er wordt omgegaan met drukken en bedreigingen. Uiteraard moet er gerapporteerd worden. Deze kwestie hangt samen met discussiepunt 7. BB vreest dat door op deze manier alles samen te nemen, het bereiken van waarden voor drukken en bedreigingen een doel op zich wordt terwijl het eigenlijke doel het bereiken van de gunstige staat van instandhouding (GSVI) is. Het gebruik van waarden voor drukken en bedreigingen kan ernstige repercussies hebben voor de vergunningverlening, in het algemeen, in Vlaanderen. In dat geval hebben we met de stikstofproblematiek nog maar het begin gezien .

- ⇒ **ANB** geeft aan dat dit niet de bedoeling kan zijn. Het doel moet blijven dat je de GSVI bereikt.
- ⇒ **INBO** verduidelijkt dat de regionale SVI beoordeeld wordt op basis van een reeks parameters waaronder de drukken en bedreigingen. Daarom kan je er in principe niet rond deze te monitoren en te rapporteren. Het niet halen van 1 parameter, betekent niet noodzakelijk dat de lokaal gunstige staat van instandhouding slecht is.
- ⇒ **NP:** Er is een onderscheid tussen natuur- en milieubeleid, maar deze zijn niet te scheiden. De lijn tussen beide kan niet doorgeknipt worden.
- ⇒ **BB** stelt dat landbouw terdege beseft dat bepaalde milieudrukken in Vlaanderen hoog zijn, maar men moet ook erkennen dat er , o.m. door de landbouwsector, al heel wat inspanningen gebeurd zijn. Het gevoel overheerst dat die inspanningen te weinig geapprecieerd worden, de wijzigingen die gevraagd worden te snel gaan of verder gaand, dat deze aangegrepen zullen worden om nog meer beperkingen voor de sector op te leggen of om een andere visie op landbouw door te drukken. Dat gegeven gecombineerd met het feit dat de uitgangspunten van het IHD-beleid continu in vraag gesteld worden door de natuurbeweging, maakt de situatie voor onze landbouwers stilaan onhoudbaar en ondraaglijk.

NP wordt geconfronteerd met nieuwe bedrijven op plaatsen waar het in zijn ogen eigenlijk niet kan. NP vraagt zich af of het standpunt van BB er toe leidt dat je dit niet kunt verbieden, niet kunt handhaven en ook niet kan meten of monitoren wat de effecten hiervan zijn.

- ⇒ **BB** stelt dat de voorbeelden waar NP op doelt haar niet bekend zijn. Alleszins is dit een illustratie van het gegroeide wantrouwen, **ABS** vult aan dat de belangen groot zijn en de sector en de bedrijven tijd nodig hebben om zich aan te passen.
- ⇒ **ANB** vraagt of het punt van NP kan geobjectiveerd worden.
- ⇒ **NP** stelt dat tot op heden geen rapportering hierover bestaat bij gebrek aan databank en vraagt een bod hierover vanuit de sector.

- ⇒ **BB** stelt dat de inspanningen bekend zijn bij alle sectoren maar dat in de praktijk de landbouwsector in het vizier ligt. In het besef dat de kdw's niet op korte termijn gehaald zullen worden, hangt er, via de passende beoordeling, een zwaard van Damocles boven de sector. Ofwel is er een bereidheid tot een redelijke oplossing te komen ofwel niet... Vanuit objectief oogpunt gezien is dit eigenlijk jammer, omdat er een gedeeld belang bestaat. Een evolutie in de richting van de GSVI vermindert ook de druk op de landbouw. Een realistische benadering van de kdw had de angel uit de discussie kunnen halen.
- ⇒ **NP** geeft aan dat dat de bedoeling van de PAS was.
- ⇒ Voor **BB** gaat dit ruimer, het gaat om de hele omgang met de grenswaarden en de SVI.

ANB: Kan INBO de bepaling van de SVI even toelichten? Bv leidt een overschrijding van één van de waarden, tot een negatieve impact op de SVI?

- ⇒ **INBO:** De beoordeling van de SVI vormt een synthese van verschillende parameters. Verstoring indicators zijn een belangrijk maar onvoldoende element. Er kunnen immers veel verschillende oorzaken zijn van verstoring. Vergrassing van heide bv kan veroorzaakt worden door verstoring van het grond- of oppervlaktewater, door stikstofdepositie, door onaangepast beheer. In een passende beoordeling is het belangrijk om die factoren te onderscheiden. Daarbij werken met abiotische grenswaarden is veel accurater dan werken met verstoring indicators. Een gunstige SVI is niet duurzaam mogelijk bij te hoge milieudrukken. Een gunstige evolutie in de vegetatie kan wel gemeten en gerapporteerd worden. Indien de milieudrukken overschreden blijven, kun je echter niet rapporteren dat de GSVI bereikt is.

Conclusie: De leden van de GOI raken het niet eens over dit discussiepunt.

Discussiepunt 5. Blz 25., rond OD 4.4, ivm het bijstellen van de G-IHD en S-IHD

NP: NP heeft steeds aangegeven dat zij structurele tekortkomingen ziet in de G-IHD en de S-IHD. Ook de WTC heeft dit aangekaart. Voor NP blijft de vraag dat deze zullen (en niet 'kunnen') bijgesteld worden.

- ⇒ **BB** vraagt daarentegen stabiliteit en verwijst naar het eerdere discours over wantrouwen binnen de sector dat verder gevoed wordt door dit voorstel..
- ⇒ **NP** stelt daartegenover dat bepaalde projecten voor ontwikkeling van natuur (bv ikv Life) nu niet vergund dreigen te worden omdat ze niet passen in de doelen en verwijst naar het eerder gemaakte punt ivm vergunningen voor bedrijven. Ons rest finaal de mogelijkheid om naar de EU te stappen ivm dit beleid.

Het voorstel van het ANB om qua formulering aan te sluiten bij de tekst van de wetgeving wordt niet aanvaard.

Conclusie: Het discussiepunt blijft behouden.

Discussiepunt 6. Blz. 27. Actie 2 ivm het instrument zoekzone

NP is van mening dat een zoekzone een belangrijk instrument is en ook voor soorten toegepast moet worden in functie van de extra leefgebieden, zoals het Instandhoudingsbesluit voorschrijft. Toch is NP er niet van overtuigd dat het vastleggen van zoekzones steeds modelmatig dient te gebeuren. Er zijn immers limieten aan die aanpak. Dit kan ook via overleg op het terrein.

- ⇒ **ANB:** Een zoekzone veronderstelt volgens het besluit een mathematische berekening van de oppervlakte. Voor soorten is dit voorlopig niet mogelijk. Het punt van NP is in die zin terecht. Mogelijkerwijs kan op een andere manier voldoende (ruimtelijke) garantie geboden worden voor de realisatie van het extra leefgebied.
- ⇒ **INBO** vult aan dat een wetenschappelijk onderbouwde afbakening voor soorten niet mogelijk is.
- ⇒ **NP** is niet tegen een alternatief voor zoekzones. Zolang er dit niet is, blijft het evenwel een discussiepunt voor NP.

Conclusie: Blijft een discussiepunt tot er een alternatief uitgewerkt is. Alternatieven voor de bepaling van zoekzones voor extra leefgebied van soorten kunnen onderzocht worden.

Discussiepunt 8. Blz. 30. Actie 8

BB en APB/HVV hebben begrip voor het feit dat een algemeen biodiversiteitsbeleid nodig is. Ze beschouwen het als een algemeen kader of raamwerk waaronder het Natura 2000-programma ressorteert.

- ⇒ **RV** ervaart in RUP-processen dat bestemmingswijzigingen voor natuur steeds moeten kunnen gemotiveerd worden vanuit de Europese natuurdoelen. Andere motieven, bijvoorbeeld vanuit oudere beleidsdoelstellingen, lijken niet te voldoen. Dit bevestigt de nood aan een kader voor alle natuurdoelen.
- ⇒ **BB Unizo** ziet een analogie met andere beleidsdoelen zoals klimaat, duurzaamheid ea.

ANB besluit dat de leden een biodiversiteitsstrategie wel degelijk zinvol vinden maar dat de opmaak ervan geen deel hoeft uit te maken van het N2000 programma. ANB doet het voorstel om de biodiversiteitsstrategie als actie uit het programma te halen en deze in een ander kader uit te werken.

NP blijft echter vragen om de biodiversiteitsvisie in te schrijven.

Conclusie: Het discussiepunt blijft behouden.

Discussiepunt 9 rond actie 29. Handhavingsplan Natura 2000 en beroepsbeleid

ANB bevestigt dat het handhavingsplan Natura 2000 als onderdeel van de jaarlijkse of meerjaarlijkse handhavingsplannen van het ANB sowieso uitgevoerd wordt, ook los van het N2000 programma. **BB** vindt de opname overbodig, **NP** pleit dan weer voor de opname omwille van de volledigheid van het N2000-beleid. Het alter-

natief van het ANB om de actie rond het Handhavingsplan Natura 2000 te schrappen maar wel te rapporteren ikv het programma, wordt niet aanvaard.

Conclusie: Het discussiepunt blijft behouden.

De voorzitter doet een rondvraag naar overige discussie- of aandachtspunten.

Voka sluit zich naar aanleiding van discussiepunten 4 en 7 aan bij de bezorgdheid van BB in verband met de grenswaarden en de toepassing ervan in de vergunningverlening.

APB/HVV stelt vast dat een toegevoegde zinsnede in verband met controle en garanties voor de kwaliteit van de gegevens terug geschrapd werd uit de tekst.

- ⇒ **NP:** INBO staat als opdrachtgever garant voor de kwaliteit.
- ⇒ **ANB:** bevestigt dat deze zin in een volgend stadium bij de acties toegevoegd zal worden.

BB vraagt naar bijkomende toelichting over het begrip gunstige staat van instandhouding. Misschien is het nuttig dat er af en toe dieper wordt ingegaan op de methodiek van monitoring.

- ⇒ **ANB** vraagt INBO om op de volgende zitting deze toelichting te verzorgen.

Boerenbond en ABS zullen hun reactie n.a.v. deze bespreking schriftelijk aan ANB bezorgen. Die reactie wordt als bijlage bij het verslag gevoegd.

3.3 Budgetbespreking Natura 2000 Programma

ANB licht toe aan de hand van de powerpoint (en bijlage 2)

ABS, BB en NP vragen naar de begroting van de prioritaire inspanningen. Met de huidige werkwijze lijkt de post inrichting onderschat.

- ⇒ **ANB:** Een deel is meegerekend. Het ANB verwacht ook dat andere administraties dit mee financieren.
- ⇒ **ANB** bevestigt dat dit een knelpunt is en overweegt om de opmaak van dit overzicht uit te besteden.

APB/HVV: Kan er budget overgedragen worden naar volgende jaren indien de het budget niet besteed is?

- ⇒ **ANB:** neen, dit is niet mogelijk gezien de annualiteit van de overheidsbegroting. Het budget goed besteden is de uitdaging.

Conclusie: De budgetnota wordt nagestuurd na afwerking.

4. Varia

/

titel	Gewestelijke Overleginstantie
datum	23 januari '17
onderwerp	Achttiende formele bijeenkomst
aanwezig	Marleen Evenepoel, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> (<i>voorzitter</i>) Jos Rutten, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Thomas Defoort, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> Natalia Padovan, <i>Agentschap voor Natuur en Bos</i> (<i>secretaris</i>) Leen Franchois, <i>Boerenbond</i> Lieven De Stoppeleire, <i>ABS</i> Valerie Vandenabeele <i>Aanspreekpunt Privaatbeheer Natuur en Bos (APB) & Hubertusvereniging Vlaanderen</i> Jurgen Tack, <i>APB</i> Philippe Casier, <i>APB</i> Wim Van Gils, <i>Natuurpunt</i> Piet Vanden Abeele, <i>Unizo</i> Steven Betz, <i>VOKA</i> Desiré Paelinckx, <i>INBO</i> Elke Ramon, <i>Dep. L&V</i> Astrid Van Vosselen, <i>Dep. MOW</i> Peter Symens, <i>Natuurpunt</i>
Verontschuldigd	Christophe Vandevooort, <i>Ruimte Vlaanderen</i> Koen Martens, <i>VMM</i>
Verslaggever	Natalia Padovan
Bijlagen beschikbaar op de share	<ul style="list-style-type: none"> - ppt - rapport S-IHD Ijzervallei (met en zonder track changes) - aanwezigheidslijst en verslag lokaal overleg IJzervallei - IHD bestedingen 2015-2016

Agenda

- Verslag van de vorige vergadering
- Advies S-IHD IJzervallei
- Toelichting regeringsbeslissing IHD/PAS 30/11 partim PAS
- Bestedingen IHD 2015-2016
- Varia

De vergadering start met nieuwjaarswensen van de voorzitter.

1. Goedkeuring verslag van de vergadering van 19/12/16

Het verslag wordt goedgekeurd mits aanpassing op vraag van BB zoals per mail ontvangen:

P4 Life BNIP: stand van zaken: "BB: Hoe verhoudt zich de financiering voor de update van de beheerplannen voorzien in dit BNIP project tot de subsidie die daarvoor voorzien is in het besluit subsidiëring natuurbeheer?"

Jurgen Tack vraagt om aan de verzendlijst te worden toegevoegd. Jan Vereecke (Mineraad) zal een mail versturen naar Mevr. Evenepoel voor de benoeming van Jurgen Tack als vervanger voor Philippe Casier als lid van de GOI.

2. Advies S-IHD IJzervallei

Floris Verhaeghe brengt verslag uit van het lokale overleg.

Het document met de voorstellen voor een bijkomende redactionele aanpassing met betrekking tot het overlegtraject wordt verspreid tijdens de vergadering. Het gaat meer specifiek om een actualisatie van de tekst aan de nieuwe terminologie van de overlegstructuren.

Daarnaast wordt voorgesteld vermeldingen als 'de laatste 5 jaar' te vervangen door de precieze jaartallen om zo de tijdloosheid en duidelijkheid van het document te verzekeren.

Tenslotte was de opname van roerdomp als doelsoort voorwaardelijk gekoppeld aan het SBP roerdomp. Nu het SBP roerdomp officieel is vastgesteld, incl. doelen voor deze SBZ, kunnen voorwaardelijke vermeldingen in het rapport geformaliseerd worden.

Opmerkingen en vragen

Dep. MOW: We hebben een vraag voor verduidelijking. In de technische fiche van het rapport staan een aantal soorten opgelijst waarvoor geen doelen worden geformuleerd. Verder in de rapporttekst komen deze soorten toch terug in de doelen-tabel.

ANB: Dit zou zo niet mogen zijn en wordt nagekeken. MOW koppelt de specifieke soorten en passages terug met de auteur na de vergadering.

Dit punt werd na de vergadering nog nagekeken door de auteur (Floris):

- *De soorten waar cf. het overzicht in de technische fiche geen doelen voor worden opgenomen, staan niet vermeld in het Hoofdstuk 8 waar de instandhoudingsdoelstellingen voor de SBZ worden geconcludeerd.*
- *Wél wordt het voorkomen in de SBZ van deze soorten inderdaad besproken (hoofdstuk 5.3, bijlage 1, bijlage 2). Dit dient gekaderd te worden i.f.v. de volledigheid van de analyse en i.f.v. de onderbouwing van het niet-opnemen van doelen voor bepaalde soorten.*

Bovenstaand antwoord werd na de vergadering per mail met Mevr. Van Vosselen teruggekoppeld – met deze verduidelijking hoeft de rapporttekst niet gewijzigd te worden.

APB: We stellen vast dat de tekst over predatorcontrole niet is aangepast ondanks de afspraak die gemaakt werd tijdens het laatste lokale overlegplatform. We hadden afgesproken dat we een proefproject zouden opstarten over predatorcontrole voor de soorten die in het rapport vermeld zijn.

Floris: De rapporttekst is inderdaad op dit punt ongewijzigd gebleven. Op de lokale consultatie heeft het ANB, naar aanleiding van deze opmerking, gekaderd dat omdat het onduidelijk is welke predatoren precies verantwoordelijk zijn, het niet opportuun lijkt deze specifieke passage in het S-IHD-rapport, die als compromis op de GOI werd beslist, te gaan wijzigen.

Tegelijk heeft het ANB voorgesteld om, zonder op een detailstudie ter zake te wachten, alvast samen met de lokale WBE's na te gaan hoe predatorcontrole binnen het wettelijk kader op korte termijn reeds kan geoptimaliseerd worden in de SBZ en daarbij op te volgen in hoeverre dit reeds bijdraagt aan een oplossing voor de problematiek.

Bovenstaande staat ook zo in het verslag van de 2de vergadering van de lokale consultatie vermeld. Het ANB ontving geen opmerkingen op dit verslag.

NP: Gelet op het gelopen proces is er geen reden om het rapport te wijzigen. Dit betekent niet dat op het terrein geen proefproject mogelijk is maar dit hoeft niet beschreven in dit rapport.

ANB: We zullen het rapport zo laten maar het voorstel van proefproject van APB-HVV als aandachtspunt opnemen in de nota voor de Vlaamse Regering.

BB: Er is nog een passage met betrekking tot het knelpunt suboptimaal peilbeheer waar we ons afvragen of die wel correct is.

ANB: Aan de passages m.b.t. het peilbeheer werd tijdens de lokale consultatie heel wat gewijzigd. Vanuit de waterbeheerders werd namelijk gevraagd om bij de beschrijving van knelpunten e.d. de betrokken deelgebieden zo specifiek mogelijk te vermelden, veralgemenende passages te vermijden en waar nodig nuances aan te

brenghen. Het ANB gaat er van uit dat deze passages met even grote aandacht na de lokale consultatie het verslag en de gewijzigde rapporttekst hebben nagekeken. Het ANB heeft daarop geen opmerkingen ontvangen en gaat er dan ook van uit dat de herschreven passages goed bevonden werden.

BB: Geeft de specifieke passage nog eens door aan het ANB zodat kan nagegaan worden waar precies de onduidelijkheid nog zou zitten.

De bewuste passage werd na de vergadering teruggekoppeld met de auteur (Floris). Meer bepaald gaat het over de passage onder 7.2, eerste punt (suboptimaal peilbeheer) 2209 en verder (in de versie met TC):

- *BB stelt dat deze passage niet klopt. "De waterbeheerders houden de peilen niet lager dan nodig vanuit veiligheidsoogpunt (er is immers ook een preventief luik aan veiligheid nl. anticipatief peilbeheer)". BB doet daarbij ook een alternatief tekstvoorstel.*
- *Het ANB is van mening dat de bewuste passage wél klopt en dat in de navolgende paragrafen ook voldoende nuance bevatten met betrekking tot veiligheid.*
- *Gezien daarnaast deze passage herschreven werd op de vergadering van de lokale consultatie, samen met de vertegenwoordigers van de Zuidijzerpolder (en met goedkeuring van de rest van de vergadering – tekstwijziging live geprojecteerd op groot scherm) en daarna ook geen reactie meer werd ontvangen op het verslag of op de gewijzigde rapporttekst, vindt het ANB het niet opportuun deze passage alsnog te wijzigen.*

BB: We willen graag in de rapporttekst vermeld zien dat voor de realisatie van de specifieke doelen voor kleine zilverreiger en lepelaar geen bijkomend ruimtebeslag nodig is.

ANB: Er is inderdaad geen bijkomend ruimtebeslag nodig om deze doelen te bereiken. Indien dit nog niet zo staat vermeld in de tekst zal dit worden toegevoegd.

Dit punt werd na de vergadering nog nagekeken door de auteur (Floris): Een bijkomend ruimtebeslag is voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten inderdaad niet aan de orde. Het huidige aanwezige leefgebied, samen met wat nog gepland wordt in het kader van het natuurinrichtingsproject de Blankaart (afronden moerasherstelwerken + voorziene waterpeilverhoging), volstaat om voldoende leefgebied voor de beoogde doelen voor deze soorten te realiseren.

Dit staat inderdaad niet specifiek bij deze soorten vermeld en zal, zoals verzocht, omwille van de duidelijkheid, nog worden toegevoegd in de laatste kolom van hoofdstuk 8.1 bij lepelaar en kleine zilverreiger. Tekstvoorstel: 'Voor deze soort zijn geen bijkomende maatregelen nodig bovenop de maatregelen met betrekking tot het moerasherstel die in het natuurinrichtingsproject de Blankaart reeds zijn gerealiseerd en nog worden voorzien.'

Conclusie: In de nota aan de Vlaamse Regering wordt het voorstel van proefproject van APB voor predatie controle opgenomen als aandachtspunt.

De voorstellen voor redactionele aanpassingen zijn goedgekeurd.

Mits het nakijken van de opmerking over de soorten van MOW, het terugkoppelen van de passage m.b.t. suboptimaal peilbeheer met BB en de vraag van BB om een expliciete vermelding toe te voegen dat voor de doelen kleine zilverreiger en lepelaar geen bijkomend ruimtebeslag zal nodig zijn, wordt het rapport positief geadviseerd door de leden van de GOI.

3. Toelichting regeringsbeslissing IHD/PAS 30/11 PAS partim

Voorstelling door Danny Vandenbossche. Zie presentatie op de share.

Opmerkingen en vragen -algemeen

APB is verwonderd dat men nu een presentatie geeft over PAS terwijl er nog niet besproken is wat er met IHD gaat gebeuren. Welke boodschap moet men geven aan de achterban? Is het nog mogelijk om verder te werken terwijl er nog geen MP is? Kunnen beheerplannen worden opgemaakt? Zijn er nog zoekzones?

ANB: We hebben de vorige vergadering uitgelegd wat er in de regeringsbeslissing staat voor IHD en we willen vandaag hetzelfde doen voor PAS.

We hebben nog geen concreet plan van aanpak voor de MP's omdat een aantal punten nog niet zijn afgetoetst. Zo weten we nog niet of we een volledige MER zullen moeten opmaken voor elk MP of dat een MER-screening voldoende is. Dit heeft grote impact op het openbaar onderzoek. Bij een MER hoeft er dan geen aparte OO gehouden te worden. We hebben een voorstel van plan van aanpak doorgegeven aan het kabinet. Zeker is wel dat de MP voor 2020 niet meer de 3 fases kunnen doorlopen. De zoekzones zullen aangemaakt moeten worden met een kleinere factor maar het is nu nog niet duidelijk hoe groot die zullen zijn, daar is nog politiek overleg over. Zodra het plan van aanpak voor de MP's definitief is, zal dit voorgesteld worden op de GOI.

Van zodra de drie uitvoeringsbesluiten ivm natuurbeheer goedgekeurd zijn zal het mogelijk zijn om een natuurbeheerplan te maken. Het MP is hier niet voor nodig.

Opmerkingen en vragen over PAS

Herstelbeleid – Drietrapsmethodiek, type A en type B

APB: Dit gaat enkel over bestaand habitat maar er wordt geen uitspraak gedaan over toekomstig habitat?

INBO: PAS-herstelbeheer gaat inmiddels over beide. Maar bv. het aantal vermelde hectaren gaat over actueel habitat. Behalve voor intenties en evidenties zijn de doelen die erbij moeten komen niet gelokaliseerd en kan dus de oppervlakte onder overschrijding nog niet berekend worden. Het onderscheid tussen type A en B hangt af van het habitatype, niet van actueel versus doel. Ook toekomstig habitat kan op een plaats komen met of zonder overschrijding KDW.

BB: Het verwondert ons dat het ook over toekomstig habitat zou gaan want in de WG herstelbeheer ging het altijd over bestaand habitat.

INBO: Het herstelbeleid kan starten nadat de creatie heeft plaatsgevonden. Een concreet voorbeeld: creatie van heidehabitat via omvorming van bos naar heide: het verwijderen van het bos en het strooisel is geen PAS-herstelbeheer. Eenmaal dat de zone klaar is voor heide dan kan het gevoerde beheer (vermijden dat de zone meteen vergrast of terug verbost) hetzelfde alsof de habitat zich al gevestigd heeft, en dus PAS-herstelbeheer.

BB: Het onderscheid tussen PAS en ander herstelbeheer blijft heel vaag.

INBO: We baseren ons op de stikstofoverschrijdingskaart, deze is via de depositie-scan beschikbaar.

APB: Hoe wordt de last uit het verleden geremedieerd?

INBO: Om habitat te herstellen kunnen nog andere drukken van invloed zijn. Het herstelbeheer voor PAS is beleidsmatig onderscheiden net om de effecten van actu-

ele stikstofoverschrijding aan te pakken. En dit is dus niet meer nodig als de overschrijding er niet meer is.

APB: Nu het significantiekader voor de landbouwbedrijven is aangepast, zal er meer uitstoot zijn.

NP: De bedrijven moeten globaal wel hun uitstoot verminderen.

APB: komt er nog een vervolg van de werkgroepen, meer specifiek die rond herstel?

ANB: We zijn de werking van de PAS aan het herbekijken maar we weten dat de WG herstelbeheer zal blijven doorgaan.

APB: Hoe verloopt de monitoring van het herstelbeheer?

ANB: Dat moet nog uitgewerkt worden.

<p>Conclusie: Zodra het plan van aanpak voor de MP's definitief is, wordt het voorgesteld op de GOI In de WG herstelbeheer wordt het herstelbeheer verder besproken.</p>
---

4. Bestedingen IHD 2015 - 2016

Eloi Schreurs beantwoordt de vragen. Het document werd per mail doorgestuurd.

Opmerking en vragen

NP: Eigenlijk was onze vraag om een overzicht te krijgen van de bestedingen van het bijkomende budget IHD. In dit document krijgen we geen zicht op de extra bestedingen. Dit zouden we graag willen weten in het kader van transparantie.

ANB: Er werden o.a. extra erkenningen gefinancierd dankzij dit budget.

NP: De extra erkenningen zijn lang niet altijd IHD omdat er nog een grote achterstand moest ingehaald worden.

ANB: Ook beheer en inrichting ANB, SBP's, studies,... konden gerealiseerd worden door het extra budget.

NP: We hadden graag een overzicht van het extra geld voor GOI van februari.

ANB: We zullen een dieper inzicht geven in besteding extra budget 2015-2016 en een doorkijk voor besteding extra budget IHD 2017.

BB: In het document wordt vermeld dat de cijfers van Natuurpunt een verklaring op erewoord zijn. Waarom worden deze cijfers niet door ANB aangeleverd? Er worden meer gronden buiten SBZ aangekocht dan binnen SBZ terwijl de zones voor de doelen buiten SBZ nog niet bepaald zijn.

NP: Gebieden buiten SBZ worden ook aangekocht in functie van soorten.

ANB: De subsidies worden toegekend op basis van de aanvragen. De meeste zijn door collega's op het terrein gekend maar ANB kan niet alle terreinen nakijken. Er zijn door ANB een aantal criteria opgemaakt en deze worden ook door NP gehanteerd.

BB: We missen de focus van het aankoopbeleid ivf IHD. APB: Eigenlijk zouden bos-aankopen een uitzondering moeten zijn. Het systeem is ook niet gelijk voor iedereen. Een particulier moet namelijk een BHP type 4 hebben om een bos te kunnen aankopen. Terwijl NP maar een BHP type 4 nodig heeft om overal in Vlaanderen te kunnen aankopen.

ANB: We zijn het er mee eens dat aankopen niet lukraak moeten gebeuren maar dat er gericht aankopen moeten gedaan worden. We zijn ook bezig om een doel-treffende monitoring uit te bouwen. Al onze aankoop dossiers worden sowieso altijd naar het kabinet gestuurd voor goedkeuring.

BB: Als er de zone voor doelen buiten SBZ is aangeduid, moeten we die dan niet aanmelden als SBZ?

ANB: Dat is geen verplichting. Maar we bekijken dit in het kader van de 6 jaarlijkse evaluatie. Een plan van aanpak voor doelen buiten SBZ is voorzien eind dit jaar.

BB: Boerenbond gaat er niet mee akkoord dat aankopen buiten SBZ beschouwd worden als aankopen in functie van IHD zolang daar geen kader (zones voor doelen buiten SBZ, SBP's, beslist beleid zoals Sigma) voor is vastgelegd. Ondanks de goedkeuring van de IHD-besluiten wordt nog steeds geen focus gelegd.

APB: Wat houdt de aankopen op basis van het boscompensatiefonds precies in? ANB: Vastlegging van budget houdt in dat er budget gereserveerd wordt waar de onderhandelingen over een bepaald dossier in een vergevorderd stadium zijn. Op dat moment is de aankoop dus nog niet gebeurd.

Conclusie: Voor de volgende vergadering wordt een dieper inzicht in besteding extra budget 2015-2016 gegeven en een doorkijk voor besteding extra budget IHD 2017.

5. Varia

5.1 Svz herstel natuurdecreet

In het voorstel wordt het openbaar onderzoek ingeschreven voor het N2000 programma, de managementplannen en de programmatische aanpakken van milieudrukken. Dit werd gestemd in het parlement en moet nu door de Vlaamse regering bekrachtigd worden.

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2016-2017/g1048-1.pdf>

5.2 MER plicht voor MP

De MP zijn MER plichtig omdat ze een kader stellen voor vergunningen via de zoekzone. We zijn nu aan het bekijken op welke manier we hieraan tegemoet moeten komen. Is een MER-screening voldoende of moet er een plan MER geschreven worden? Dit is momenteel in onderhandeling. Indien een plan MER moeten worden opgemaakt is er geen openbaar onderzoek nodig aangezien er dan een publieke consultatie nodig is. Dit heeft een effect op de timing.

Opmerkingen en vragen

BB: Is er voor een SBP ook een mer nodig?

ANB: Dit wordt momenteel onderzocht. De centrale vraag is in welke mate een SBP een kader vormt voor vergunningen. Het natuurdecreet stelt alvast dat een beheerplan zich in voorkomend geval moet richten naar een SBP. De mer-plicht hangt ook af van de inhoud van de acties. Dit kan voor elk SBP verschillen. De vraag naar mer-plicht zal daarom geval per geval beantwoord worden.

APB: De fiches van de verkenningsnota verschijnen. Mogen deze verder verspreid worden? Worden deze ergens besproken?

ANB: De WG komt samen en dat wordt daar besproken. Martine Waterinckx zal een uitnodiging sturen. Het gaat om een sjabloon voor de opmaak van de verkenningsnota.

APB: Hoe ver staat het met de SBP's die reeds goedgekeurd zijn? Aan wie zijn de opdrachten gegund?

ANB: De project coördinatoren SBP's zijn gegund voor hamster en grauwe kiekendief.

Dit punt werd na de vergadering nagevraagd. De coördinatieopdrachten voor grauwe kiekendief werden gegund aan Antea Belgium voor De Moeren en Regionaal Landschap Zuid-Hageland voor Haspengouw, voor hamster aan Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren.

NP: Er was een overzicht van de stand van zaken SBP in februari voorzien.

6. Volgende vergaderingen

Datum	Uur	Zaal
donderdag 23 februari 2017	9u30 - 12u30	1G03 (Ferraris)
maandag 27 maart 2017	14u-16u30	1G03 (Ferraris)
maandag 24 april 2017	14u-16u30	1G03 (Ferraris)
maandag 22 mei 2017	14u-16u30	1G03 (Ferraris)
donderdag 22 juni 2017	9u30 - 12u30	1G03 (Ferraris)